Cyfrowe przetwarzanie sygnałów i obrazów

Laboratorium nr 1 - Przetwarzanie i analiza sygnału EKG

Autorzy:

lmię i nazwisko	Numer indeksu
Maksymilian Tara	264000
Łukasz Gawron	264475

```
In []: %matplotlib widget
    import numpy as np
    import matplotlib.pyplot as plt
    import math
    import scipy.signal as sig

data_ekg1 = None
    data_ekg_100 = None
    data_ekg_noise = None

ekg_1time = None
    ekg_100_time = None
    ekg_noise_time = None

sampling_frequency_ekg1 = 1000
sampling_frequency_ekg_100 = 360
sampling_frequency_ekg_noise = 360
```

Zadanie nr 1

Napisz skrypt w Pythonie/Matlabie umożliwiający wczytywanie i wizualizację badanych sygnałów. Program powinien umożliwiać obserwowanie wycinka sygnału dla zadanego przedziału czasowego, skalowanie osi wykresów i ich opis oraz zapis dowolnego wycinka sygnału do pliku o podanej nazwie.

Dane:

- ekg1.txt 12 kolumn odpowiada odprowadzeniom, fs = 1000 Hz
- ekg100.txt 1 kolumna, fs = 360 Hz
- ekg_noise.txt 1 kolumna: czas, 2 kolumna: wartości amplitud EKG, fs = 360 Hz

```
In [ ]: def load_signal_int_values_sampled(file_path: str):
        signal_data = []
```

```
with open(file_path, "r+") as file:
        while True:
            line = file.readline()
            if not line:
                break
            values row = line.lstrip().split()
            values_row = np.array(list(map(int, values_row)))
            signal_data.append(values_row)
    signal_data = np.array(signal_data)
    return np.array(signal_data)
def load_signal_float_values_sampled(file_path: str):
    signal_data = []
    with open(file_path, "r+") as file:
        while True:
            line = file.readline()
            if not line:
                break
            values_row = line.lstrip().split()
            values_row = np.array(list(map(float, values_row)))
            signal_data.append(values_row)
    signal_data = np.array(signal_data)
    return np.array(signal_data)
```

```
In []: global data_ekg1, ekg1_time, sampling_frequency_ekg1

data_ekg1 = load_signal_int_values_sampled("./resources/ekg1.txt")
    ekg1_time = np.arange(len(data_ekg1)) / sampling_frequency_ekg1

plt.figure(figsize=(12, 6))
    plt.legend(loc="upper left")

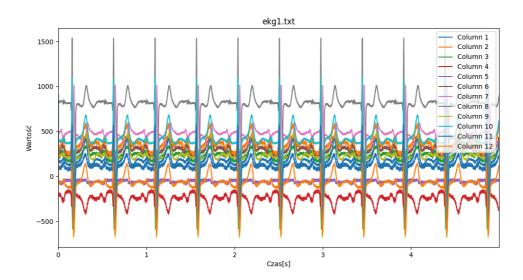
for i in range(len(data_ekg1[0])):
        plt.plot(ekg1_time, data_ekg1[:, i])

plt.legend(["Column " + str(i + 1) for i in range(len(data_ekg1[0]))])
    plt.title('ekg1.txt')
    plt.xlabel('Czas[s]')
    plt.ylabel('Wartość')
    plt.xlim(ekg1_time[0], ekg1_time[len(ekg1_time) - 1])

plt.show()
```

No artists with labels found to put in legend. Note that artists whose label start with an underscore are ignored when legend() is called with no argument.

Figure


```
In []: global data_ekg_100, ekg_100_time, sampling_frequency_ekg_100

data_ekg_100 = load_signal_float_values_sampled("./resources/ekg_100.txt")
    ekg_100_time = np.arange(
        len(data_ekg_100)) / sampling_frequency_ekg_100

plt.figure(figsize=(12, 6))
    plt.legend(loc="upper left")

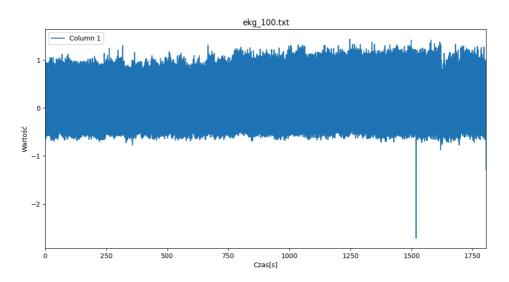
plt.plot(ekg_100_time, data_ekg_100)

plt.legend(["Column " + str(i + 1) for i in range(len(data_ekg_100[0]))])
    plt.title('ekg_100.txt')
    plt.xlabel('Czas[s]')
    plt.ylabel('Wartość')
    plt.xlim(ekg_100_time[0], ekg_100_time[len(ekg_100_time) - 1])

plt.show()
```

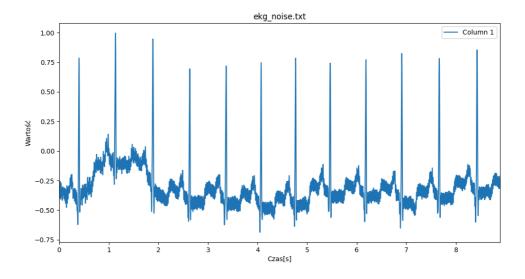
No artists with labels found to put in legend. Note that artists whose label start with an underscore are ignored when legend() is called with no argument.

Figure

No artists with labels found to put in legend. Note that artists whose label start with an underscore are ignored when legend() is called with no argument.

Zadanie nr 2

Celem ćwiczenia jest praktyczne wypróbowanie funkcji numpy.fft i numpy.ifft do wyznaczania prostej i odwrotnej transformaty Fouriera

```
In []: # funckja stużąca do generowania sygnatu sinusoidalnego o zadanych częstotliwośc
# parametry: [częstotliwość], długość, 1/fs
def generate_signal(frequencyArray, length, time_period):
    if len(frequencyArray) == 0:
        return None
    time = np.arange(length)
    signal = np.sin(2 * np.pi * frequencyArray[0] * time * time_period)
    if (len(frequencyArray) == 1):
        return signal

    for i in range(1, len(frequencyArray)):
        signal += np.sin(2 * np.pi * frequencyArray[i] * time * time_period)
```

```
return signal

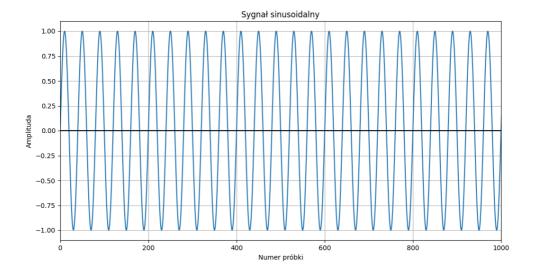
# funckja służąca do przetwarzania sygnału za pomocą transformaty Fouriera
# parametry: sygnał, długość, fs

def fourier_transform(signal, length, sampling_rate):
    dft_result = np.fft.fft(signal)
    freq = np.fft.fftfreq(length, 1/sampling_rate)
    positive_freq_indices = np.where(freq >= 0)
    amplitudes = np.abs(dft_result) / length
    amplitudes *= 2
    return freq, amplitudes, positive_freq_indices
```

1. Wygeneruj ciąg próbek odpowiadający fali sinusoidalnej o częstotliwości 50 Hz i długości 65536.

```
In [ ]: frequency = 50
                            # f = 50 Hz
        length = 65_536
        time = np.arange(length)
        sampling_rate = 2000
                                  # fs = 2 kHz
        time_period = 1/sampling_rate
                                        \# t = 1/fs
        sinusoidal_signal = np.sin(
            2 * np.pi * frequency * time * time_period)
                                                          # sin(2 * pi * f * t)
        plt.figure(figsize=(12, 6))
        plt.plot(time, sinusoidal_signal)
        plt.title('Sygnal sinusoidalny')
        plt.ylabel('Amplituda')
        plt.xlabel('Numer próbki')
        plt.xlim(0, sampling_rate / 2)
        plt.axhline(y=0, color='black')
        plt.grid(True)
        plt.show()
```

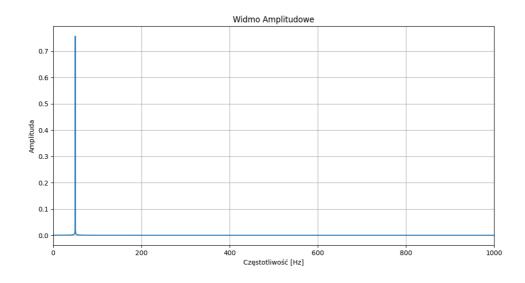
Figure

2. Wyznacz dyskretną transformatę Fouriera tego sygnału i przedstaw jego widmo amplitudowe na wykresie w zakresie częstotliwości [0, fs/2], gdzie fs oznacza częstotliwość próbkowania.

```
In [ ]: # Dyskretna Transformata Fouriera (DFT)
        dft_result = np.fft.fft(sinusoidal_signal)
        # Obliczenie częstotliwości
        freq = np.fft.fftfreq(length, 1/sampling_rate)
        # Indeksy częstotliwości do narysowania (0 do fs/2)
        positive_freq_indices = np.where(freq >= 0)
        # Widmo amplitudowe
        # Normalizacja przez długość sygnału
        amplitudes = np.abs(dft_result) / length
        # Podwojenie amplitud (z uwzględnieniem symetrii)
        amplitudes *= 2
        # Narysowanie widma amplitudowego
        plt.figure(figsize=(12, 6))
        plt.plot(freq[positive_freq_indices], amplitudes[positive_freq_indices])
        plt.title('Widmo Amplitudowe')
        plt.xlabel('Częstotliwość [Hz]')
        plt.ylabel('Amplituda')
        plt.xlim(0, sampling_rate / 2) # Zakres częstotliwości [0, fs/2]
        plt.grid(True)
        plt.show()
```

Figure

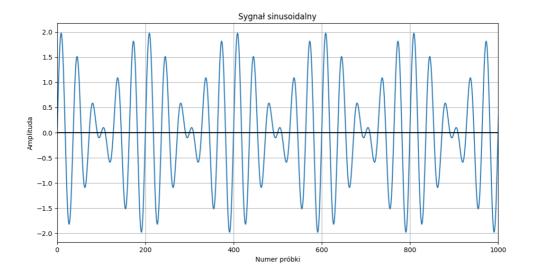

3. Wygeneruj ciąg próbek mieszaniny dwóch fal sinusoidalnych (tzn. ich kombinacji liniowej) o częstotliwościach 50 i 60 Hz. Wykonaj zadanie z punktu 2 dla tego sygnału.

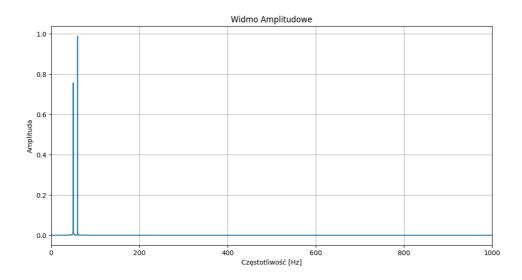
```
In [ ]: frequency_1 = 50
    frequency_2 = 60
    length = 65_536
    time = np.arange(length)
    sampling_rate = 2000  # fs = 2 kHz
    time_period = 1/sampling_rate  # t = 1/fs
```

```
mixed_signal = generate_signal([frequency_1, frequency_2], length, time_period)
plt.figure(figsize=(12, 6))
plt.plot(time, mixed_signal)
plt.title('Sygna' sinusoidalny')
plt.ylabel('Amplituda')
plt.xlabel('Numer próbki')
plt.xlim(0, sampling_rate / 2)
plt.axhline(y=0, color='black')
plt.grid(True)
plt.show()
freq, amplitudes, positive_freq_indices = fourier_transform(
    mixed_signal, length, sampling_rate)
# Narysowanie widma amplitudowego
plt.figure(figsize=(12, 6))
plt.plot(freq[positive_freq_indices], amplitudes[positive_freq_indices])
plt.title('Widmo Amplitudowe')
plt.xlabel('Częstotliwość [Hz]')
plt.ylabel('Amplituda')
plt.xlim(0, sampling_rate / 2) # Zakres częstotliwości [0, fs/2]
plt.grid(True)
plt.show()
```

Figure

Figure

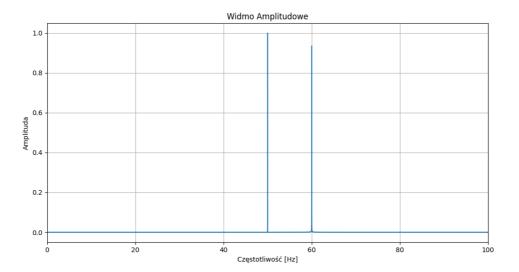

4. Powtórz eksperymenty dla różnych czasów trwania sygnałów, tzn. dla różnych częstotliwości próbkowania.

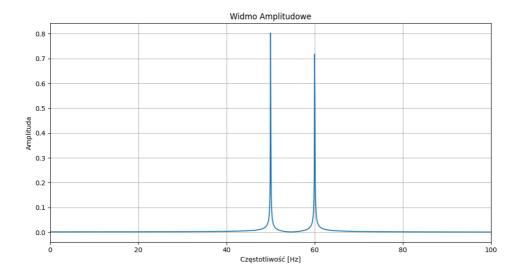
```
In [ ]: frequency_1 = 50
        frequency_2 = 60
        length = 65_536
        time = np.arange(length)
        # Częstotliwość próbkowania 200 Hz
        sampling_rate = 200
        time_period = 1/sampling_rate
                                          \# t = 1/fs
        mixed_signal = generate_signal([frequency_1, frequency_2], length, time_period)
        freq, amplitudes, positive freq indices = fourier transform(
            mixed_signal, length, sampling_rate)
        # Narysowanie widma amplitudowego
        plt.figure(figsize=(12, 6))
        plt.plot(freq[positive_freq_indices], amplitudes[positive_freq_indices])
        plt.title('Widmo Amplitudowe')
        plt.xlabel('Częstotliwość [Hz]')
        plt.ylabel('Amplituda')
        plt.xlim(0, sampling_rate / 2) # Zakres częstotliwości [0, fs/2]
        plt.grid(True)
        plt.show()
        # Częstotliwość próbkowania 5 kHz
        sampling rate = 5000
        time_period = 1/sampling_rate # t = 1/fs
        mixed_signal = generate_signal([50, 60], length, time_period)
        freq, amplitudes, positive_freq_indices = fourier_transform(
            mixed_signal, length, sampling_rate)
        plt.figure(figsize=(12, 6))
        plt.plot(freq[positive_freq_indices], amplitudes[positive_freq_indices])
        plt.title('Widmo Amplitudowe')
        plt.xlabel('Częstotliwość [Hz]')
        plt.ylabel('Amplituda')
        plt.xlim(0, 100)
```

```
plt.grid(True)
plt.show()
```

Figure

Figure

5. Wyznacz odwrotne transformaty Fouriera ciągów wyznaczonych w zadaniu 2 i porównaj z ciągami oryginalnymi.

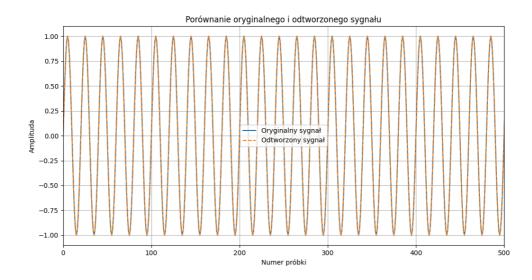
```
In []: frequency = 50 # Hz
length = 65536
sampling_rate = 1000 # Hz

# Czas trwania sygnatu
time = np.arange(length)

# Wygenerowanie fali sinusoidalnej
sinusoidal_signal = np.sin(2 * np.pi * frequency * time / sampling_rate)

# Dyskretna Transformata Fouriera (DFT)
dft_result = np.fft.rfft(sinusoidal_signal)
```

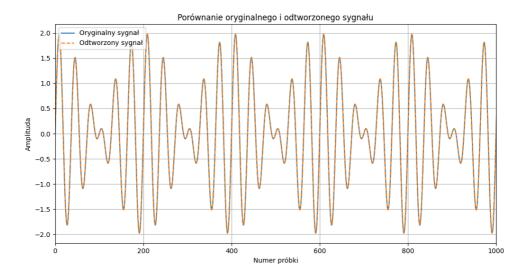
Figure


```
In [ ]: frequency_1 = 50
        frequency 2 = 60
        length = 65_536
        time = np.arange(length)
        sampling_rate = 2000
                                  # fs = 2 kHz
        time_period = 1/sampling_rate # t = 1/fs
        mixed_signal = generate_signal([frequency_1, frequency_2], length, time_period)
        dft_result = np.fft.fft(mixed_signal)
        reconstructed_signal = np.fft.ifft(dft_result)
        plt.figure(figsize=(12, 6))
        plt.plot(time, mixed signal, label='Oryginalny sygnal')
        plt.plot(time, reconstructed_signal,
                 label='Odtworzony sygnał', linestyle='--')
        plt.title('Porównanie oryginalnego i odtworzonego sygnału')
        plt.xlabel('Numer próbki')
        plt.ylabel('Amplituda')
        plt.xlim(0, sampling_rate / 2) # Zakres częstotliwości [0, fs/2]
        plt.legend()
```

```
plt.grid(True)
plt.show()
```

Figure

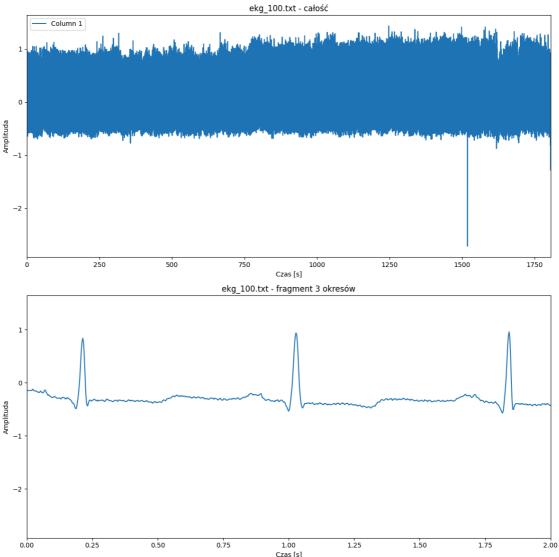
Zadanie nr 3

Celem ćwiczenia jest obserwacja widma sygnału EKG.

1. Wczytać sygnał ecg100.txt i ocenić go wizualnie na wykresie

```
In [ ]: global data_ekg_100, ekg_100_time
        fig, (ax1, ax2) = plt.subplots(2, 1, figsize=(12, 12))
        ax1.plot(ekg_100_time, data_ekg_100)
        ax1.set_title('ekg_100.txt - całość')
        ax1.set_xlabel('Czas [s]')
        ax1.set_ylabel('Amplituda')
        ax1.legend(["Column " + str(i + 1) for i in range(len(data_ekg_100[0]))])
        ax1.set_xlim(ekg_100_time[0], ekg_100_time[-1])
        ax2.plot(ekg_100_time, data_ekg_100)
        ax2.set_title('ekg_100.txt - fragment 3 okresów')
        ax2.set_xlabel('Czas [s]')
        ax2.set_ylabel('Amplituda')
        ax1.legend(["Column" + str(i + 1) for i in range(len(data_ekg_100[0]))])
        ax2.set_xlim(ekg_100_time[0], 2)
        plt.tight_layout()
        plt.show()
```


2. Wyznaczyć jego dyskretną transformatę Fouriera i przedstawić widmo amplitudowe sygnału w funkcji częstotliwości w zakresie [0, fs/2], gdzie fs oznacza częstotliwość próbkowania.

```
In []: global data_ekg_100, ekg_100_time
length = len(data_ekg_100[:, 0])
sampling_rate = 360

# Wyznacz dyskretną transformatę Fouriera tego sygnału i przedstaw jego widmo
# amplitudowe na wykresie w zakresie częstotliwości [0, fs/2], gdzie fs oznacza
# częstotliwość próbkowania.

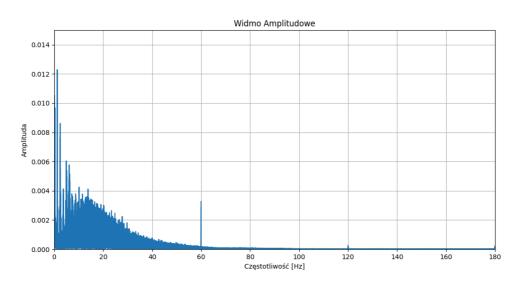
# Dyskretna Transformata Fouriera (DFT)
dft_result = np.fft.rfft(data_ekg_100[:, 0])
# Obliczenie częstotliwości
freq = np.fft.rfftfreq(length, 1/sampling_rate)

# Widmo amplitudowe
# Normalizacja przez długość sygnału
amplitudes = np.abs(dft_result) / length
# Podwojenie amplitud (z uwzględnieniem symetrii)
```

```
amplitudes *= 2

# Narysowanie widma amplitudowego
plt.figure(figsize=(12, 6))
plt.plot(freq, amplitudes)
plt.title('Widmo Amplitudowe')
plt.xlabel('Częstotliwość [Hz]')
plt.ylabel('Amplituda')
plt.xlim(0, sampling_rate / 2) # Zakres częstotliwości [0, fs/2]
plt.ylim(0, 0.015)
plt.grid(True)
plt.show()
```

Figure

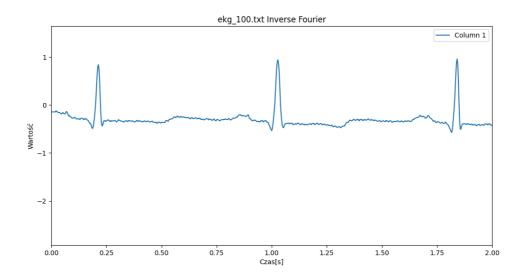
3. Wyznaczyć odwrotną dyskretną transformatę Fouriera ciągu wyznaczonego w punkcie 2 i porównać otrzymany ciąg próbek z pierwotnym sygnałem ecg100 (można wyznaczyć różnicę sygnałów).

```
In [ ]: global data_ekg_100, ekg_100_time
    length = len(dft_result)
    invdft_result = np.fft.irfft(dft_result)
    plt.figure(figsize=(12, 6))
    plt.plot(ekg_100_time, invdft_result)

plt.legend(["Column " + str(i + 1) for i in range(len(data_ekg_100[0]))])
    plt.title('ekg_100.txt Inverse Fourier')
    plt.xlabel('Czas[s]')
    plt.ylabel('Wartość')
    plt.xlim(ekg_100_time[0], 2)

plt.show()
```

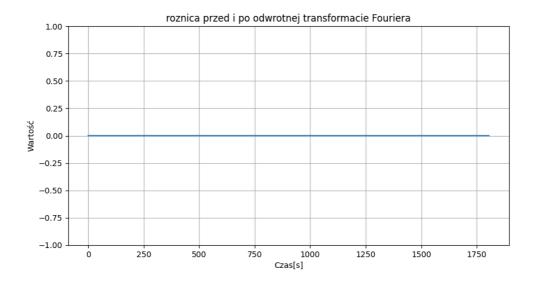
Figure


```
In [ ]: global data_ekg_100, ekg_100_time

    roznica = data_ekg_100[:, 0] - invdft_result
    plt.figure(figsize=(10, 5))
    plt.plot(ekg_100_time, roznica)
    plt.title('roznica przed i po odwrotnej transformacie Fouriera')
    plt.xlabel('Czas[s]')
    plt.ylabel('Wartość')
    plt.ylim(-1, 1)
    plt.grid(True)
    plt.show()
```

Figure

Obserwujemy, że między sygnałem oryginalnym, a sygnałem otrzymanym z odwrotnej dyskretnej transformaty Fouriera - nie ma żadnej różnicy (Wykres różnicy to prosta o stałej wartości y=0)

Zadanie nr 4

Celem ćwiczenia jest praktyczne wypróbowanie działania filtrów w celu wyeliminowania niepożądanych zakłóceń z sygnału EKG. Proszę wybrać rodzaj filtra do eksperymentowania, np. Butterwortha lub Czebyszewa. Do filtracji wykorzystać gotowe funkcje z biblioteki scipy.signal [7]. Biblioteka posiada również funkcje wspomagające projektowanie filtrów, które można zastosować.

 Wczytaj sygnał ekg noise.txt i zauważ zakłócenia nałożone na sygnał. Wykreślić częstotliwościową charakterystykę amplitudową sygnału

```
In []: global data_ekg_noise, ekg_noise_time

plt.figure(figsize=(8, 4))
plt.legend(loc="upper left")

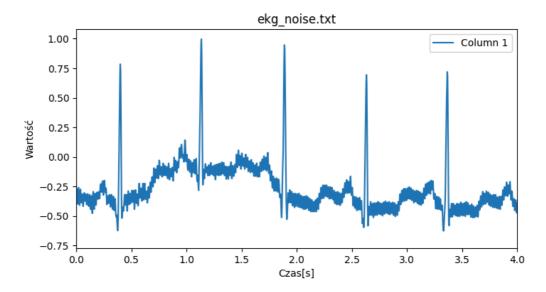
plt.plot(data_ekg_noise[:, 0], data_ekg_noise[:, 1])

plt.legend(["Column " + str(i + 1) for i in range(len(data_ekg_noise[0]))])
plt.title('ekg_noise.txt')
plt.xlabel('Czas[s]')
plt.ylabel('Wartość')
plt.xlim(data_ekg_noise[:, 0][0], 4)

plt.show()
```

No artists with labels found to put in legend. Note that artists whose label start with an underscore are ignored when legend() is called with no argument.

Figure

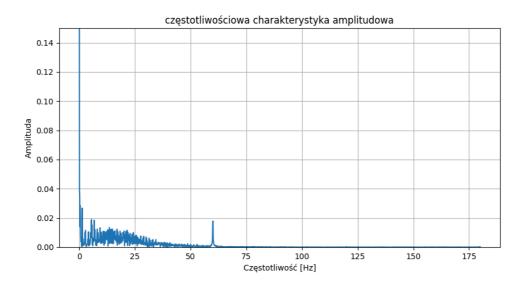
```
In []: global data_ekg_noise, ekg_noise_time
    length = len(data_ekg_noise)
    sampling_rate = 360  # fs = 2 kHz

dft_result = np.abs(np.fft.rfft(data_ekg_noise[:, 1])) / length
    freq = np.fft.rfftfreq(length, 1/sampling_rate)
    #positive_freq_indices = np.where(freq >= 0)

# Narysowanie charakterystyki
```

```
plt.figure(figsize=(10, 5))
plt.plot(freq, dft_result)
plt.title('częstotliwościowa charakterystyka amplitudowa')
plt.xlabel('Częstotliwość [Hz]')
plt.ylabel('Amplituda')
plt.grid(True)
#plt.axvline(60, color='red')
plt.ylim(0, 0.15)
plt.show()
```

Figure

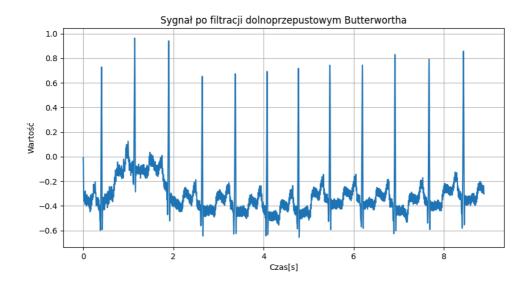

2. Zbadaj filtr dolnoprzepustowy o częstotliwości granicznej 60 Hz w celu redukcji zakłóceń pochodzących z sieci zasilającej. Wyznacz parametry filtra, wykreśl jego charakterystykę (zależność tłumienia od częstotliwości), przebieg sygnału po filtracji oraz jego widmo. Można też wyznaczyć różnicę między sygnałem przed i po filtracji i widmo tej różnicy.

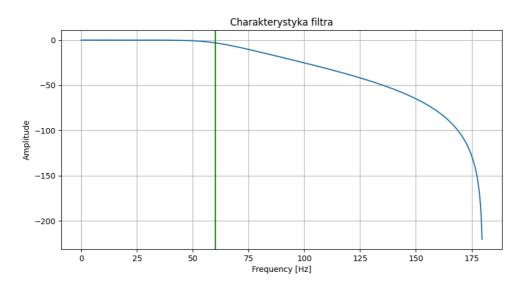
```
global data ekg noise
In [ ]:
        sampling_rate = 360
        # dolnoprzepustowy - parametry i sygnał po filtracji
        sos = sig.butter(4, 60, 'lowpass', output='sos', fs=360)
        filtered_data = sig.sosfilt(sos, data_ekg_noise[:, 1])
        length = len(filtered_data)
        plt.figure(figsize=(10, 5))
        plt.plot(data_ekg_noise[:, 0], filtered_data)
        plt.title('Sygnał po filtracji dolnoprzepustowym Butterwortha')
        plt.xlabel('Czas[s]')
        plt.ylabel('Wartość')
        plt.grid(True)
        plt.show()
        # wykreslenie charakterystyki filtra
        b, a = sig.butter(4, 60, 'low', fs=360)
        w, h = sig.freqz(b, a)
        # plt.semilogx(w*360/(2*np.pi), 20 * np.log10(abs(h)))
```

```
plt.figure(figsize=(10, 5))
plt.plot(w*360/(2*np.pi), 20 * np.log10(abs(h)))
plt.title('Charakterystyka filtra')
plt.xlabel('Frequency [Hz]')
plt.ylabel('Amplitude')
plt.grid(which='both', axis='both')
plt.axvline(60, color='green') # cutoff frequency
plt.show()
# widmo sygnału po filtracji
dft_result = np.abs(np.fft.rfft(filtered_data)) / length
freq = np.fft.rfftfreq(length, 1/sampling_rate)
plt.figure(figsize=(10, 5))
plt.plot(freq, dft_result)
plt.title('widmo sygnału po filtracji')
plt.xlabel('Częstotliwość [Hz]')
plt.ylabel('Amplituda')
plt.grid(True)
plt.axvline(60, color='red', linestyle=':')
plt.ylim(0, 0.15)
plt.show()
# roznica przed i po filtracji
roznica = data_ekg_noise[:, 1] - filtered_data
plt.figure(figsize=(10, 5))
plt.plot(data_ekg_noise[:, 0], roznica)
plt.title('Różnica przed i po filtracji')
plt.xlabel('Czas[s]')
plt.ylabel('Wartość')
plt.grid(True)
plt.show()
# widmo roznicy przed i po filtracji
dft roznica = np.abs(np.fft.rfft(roznica)) / length
freq = np.fft.rfftfreq(length, 1/sampling_rate)
plt.figure(figsize=(10, 5))
plt.plot(freq, dft_roznica)
plt.title('widmo roznicy')
plt.xlabel('Częstotliwość [Hz]')
plt.ylabel('Amplituda')
plt.grid(True)
plt.axvline(60, color='red', linestyle=':')
plt.show()
```

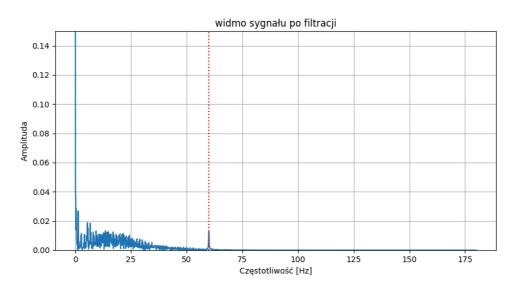
Figure

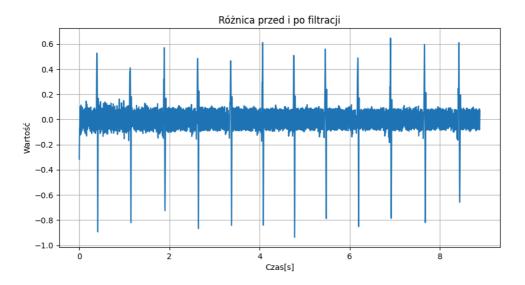
Figure

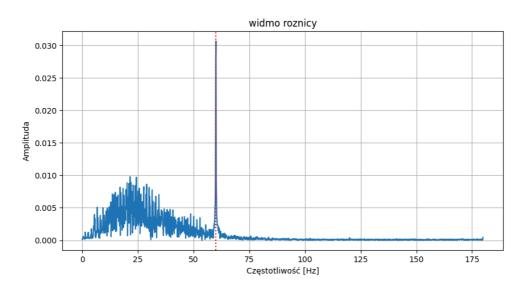
Figure

Figure

Figure

Zastosowany tutaj filtr jest filtrem dolnoprzepustowym Butterworth'a o rzędzie = 10 oraz częstotliwości granicznej = 58Hz. Od rzędu filtra zależy jak szybko wzrastać będzie tłumienie częstotliwości, oraz jego dokładność. Zaobserwować to możemy na wykresie 2 - Charakterystyka Filtra. Poniżej widoczny jest ponownie przedstawiony ten sam wykres, oraz drugi o innych parametrach filtra. Zielona kreska oznacza częstotliwość 60Hz, powyżej której częstotliwości chcemy odfiltrować.

```
In []: # wykreslenie charakterystyki filtra
b, a = sig.butter(10, 58, 'low', fs=360)
w, h = sig.freqz(b, a)
# plt.semilogx(w*360/(2*np.pi), 20 * np.log10(abs(h)))

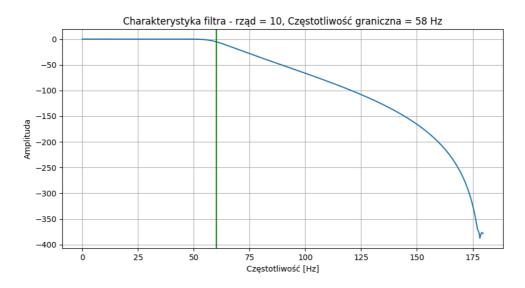
plt.figure(figsize=(10, 5))
plt.plot(w*360/(2*np.pi), 20 * np.log10(abs(h)))
plt.title('Charakterystyka filtra - rząd = 10, Częstotliwość graniczna = 58 Hz')
plt.xlabel('Częstotliwość [Hz]')
plt.ylabel('Amplituda')
plt.grid(which='both', axis='both')
plt.axvline(60, color='green') # cutoff frequency
```

```
plt.show()

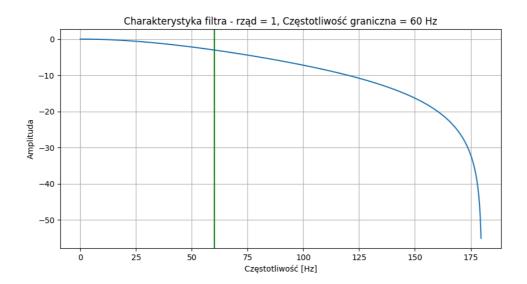
# wykreslenie charakterystyki filtra
b, a = sig.butter(1, 60, 'low', fs=360)
w, h = sig.freqz(b, a)
# plt.semilogx(w*360/(2*np.pi), 20 * np.log10(abs(h)))

plt.figure(figsize=(10, 5))
plt.plot(w*360/(2*np.pi), 20 * np.log10(abs(h)))
plt.title('Charakterystyka filtra - rząd = 1, Częstotliwość graniczna = 60 Hz')
plt.xlabel('Częstotliwość [Hz]')
plt.ylabel('Amplituda')
plt.grid(which='both', axis='both')
plt.axvline(60, color='green') # cutoff frequency
plt.show()
```

Figure

Figure

Zastosowany tutaj filtr jest filtrem dolnoprzepustowym Butterworth'a o rzędzie = 10 oraz częstotliwości granicznej = 58Hz. Od rzędu filtra zależy jak szybko wzrastać będzie tłumienie częstotliwości, oraz jego dokładność. Zaobserwować to możemy na wykresie 2 - Charakterystyka Filtra. Powyżej widoczny jest ponownie przedstawiony ten sam wykres,

oraz drugi o innych parametrach filtra. Zielona kreska oznacza częstotliwość 60Hz, powyżej której częstotliwości chcemy odfiltrować.

 Zastosuj następnie, do sygnału otrzymanego w punkcie 2, filtr górnoprzepustowy o częstotliwości granicznej 5 Hz w celu eliminacji pływania linii izoelektrycznej.
 Sporządź wykresy sygnałów jak w punkcie 2

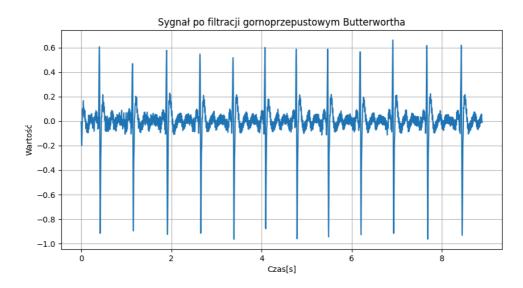
```
In [ ]: # filtr górnoprzepustowy - 5Hz i sygnał po filtracji
        sos = sig.butter(4, 5, 'highpass', output='sos', fs=360)
        filtered_data_2 = sig.sosfilt(sos, filtered_data)
        length_2 = len(filtered_data_2)
        plt.figure(figsize=(10, 5))
        plt.plot(data_ekg_noise[:, 0], filtered_data_2)
        plt.title('Sygnał po filtracji gornoprzepustowym Butterwortha')
        plt.xlabel('Czas[s]')
        plt.ylabel('Wartość')
        plt.grid(True)
        plt.show()
        # charakterystyka
        b, a = sig.butter(4, 5, 'highpass', fs=360)
        w, h = sig.freqz(b, a)
        plt.figure(figsize=(10, 5))
        plt.plot(w*360/(2*np.pi), 20 * np.log10(abs(h)))
        plt.title('Charakterystyka filtra')
        plt.xlabel('Frequency [Hz]')
        plt.ylabel('Amplitude')
        plt.grid(which='both', axis='both')
        plt.axvline(5, color='green') # cutoff frequency
        plt.show()
        # widmo po filtracji
        dft result = np.abs(np.fft.rfft(filtered data 2)) / length 2
        freq = np.fft.rfftfreq(length_2, 1/sampling_rate)
        plt.figure(figsize=(10, 5))
        plt.plot(freq, dft_result)
        plt.title('widmo sygnału po filtracji')
        plt.xlabel('Częstotliwość [Hz]')
        plt.ylabel('Amplituda')
        plt.grid(True)
        plt.axvline(5, color='red', linestyle=':')
        plt.axvline(60, color='red', linestyle=':')
        plt.show()
        # roznica przed i po filtracji
        roznica_2 = filtered_data - filtered_data_2
        plt.figure(figsize=(10, 5))
        plt.plot(data_ekg_noise[:, 0], roznica_2)
        plt.title('roznica przed i po filtracji')
        plt.xlabel('Czas[s]')
        plt.ylabel('Wartość')
        plt.grid(True)
        plt.show()
```

```
# widmo roznicy przed i po filtracji

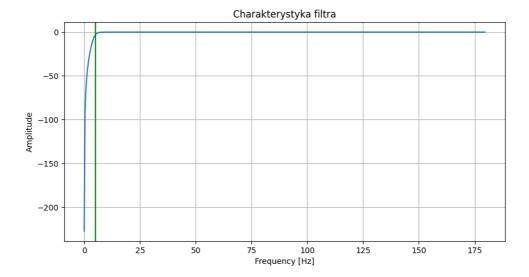
dft_roznica_2 = np.abs(np.fft.rfft(roznica_2)) / length_2
freq = np.fft.rfftfreq(length_2, 1/sampling_rate)

plt.figure(figsize=(10, 5))
plt.plot(freq, dft_roznica_2)
plt.title('widmo roznicy')
plt.xlabel('Częstotliwość [Hz]')
plt.ylabel('Amplituda')
plt.grid(True)
plt.axvline(5, color='red', linestyle=':')
plt.axvline(60, color='red', linestyle=':')
plt.ylim(0, 0.15)
plt.show()
```

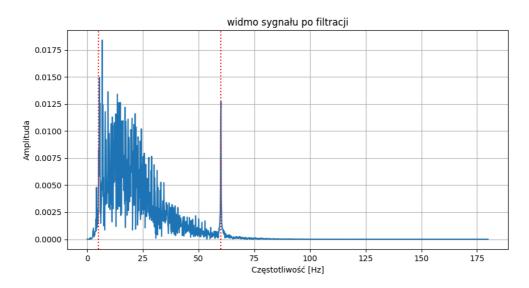
Figure

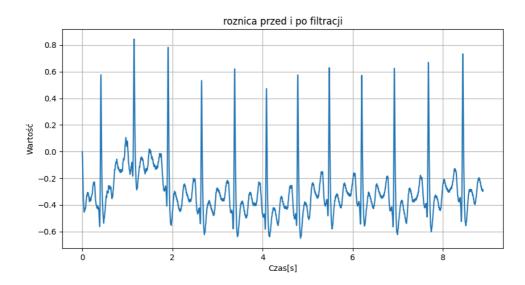
Figure

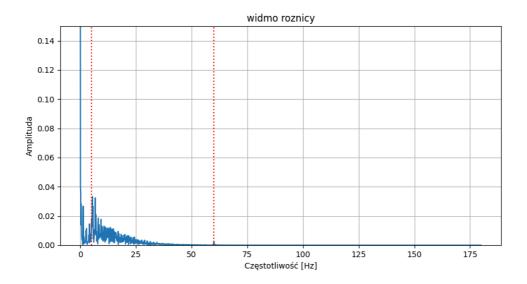
Figure

Figure

Figure

Na końcu przedstawione zostało porówanie fragmentu sygnału otrzymanego po filtracji górnoprzepustowym filtrem Butterwortha (wcześniej także dolnoprzepustowym), z

odpowiednim fragmentem oryginalnego sygnału.

```
In []: global ekg_100_time, data_ekg_100

fig, (ax1, ax2) = plt.subplots(2, 1, figsize=(8, 8))
ax1.plot(data_ekg_noise[:, 0], filtered_data_2)
ax1.set_title('ekg_noise - Sygnał po filtracji gornoprzepustowym Butterwortha')
ax1.set_xlabel('Czas [s]')
ax1.set_ylabel('Amplituda')
ax1.set_xlim(data_ekg_noise[:, 0][0], 4)

ax2.plot(data_ekg_noise[:, 0], data_ekg_noise[:, 1])
ax2.set_title('ekg_noise.txt')
ax2.set_xlabel('Czas [s]')
ax2.set_ylabel('Amplituda')
ax2.set_ylabel('Amplituda')
ax2.set_xlim(data_ekg_noise[:, 0][0], 4)
plt.tight_layout()
plt.show()
```

Figure

